

Tietokirjallisuuden Finlandia-palkintoehdokkaat, perustelut 2022

Lautakunta: Suna Vuori (pj), Petter Lindberg ja Riitta Pollari

Anu Kantola & työryhmä: Kahdeksan kuplan Suomi. Yhteiskunnan muutosten syvät tarinat (Gaudeamus)

Myötäelävä poikkileikkaus Suomesta tekee konkreettisella ja helposti lähestyttävällä tavalla näkyväksi erilaisten ihmisryhmien elämää murrosajassa. Hyödyntää hienosti haastatteluaineistoa, jossa ihmisten odotukset sekä käsitykset itsestään, toisistaan ja yhteiskunnasta vaikuttavat osin eri todellisuuksilta. Yhteistä on kokemus suuresta ruuvista, joka puristaa kaikkia.

Maria Katajavuori: Valas lasimaljassa. Miten vangitsemme itsemme ympäristötuhoon ansaan (Atena)

Tinkimätön puheenvuoro luonnon tilasta ja tulevaisuudesta ei päästä ympäristötietoistakaan lukijaa helpolla – eli myöntämästä vastuutaan ylikulutuksesta. Tahto, äly ja mikään määrä tutkimusta eivät riitä, jos ne eivät johda järjestäytyneessä demokratiassa poliittisiin päätöksiin ja toimintaan. Tietoa, tunnetta ja arvostettavaa kirjallista aktivismia.

Annika Luther: Rågen. En spretig historia / Rukiin viljava historia (Schildts & Söderströms / S&S)

Suomentaja Kari Koski

Rågen, Finlands nationalklenod behandlas sakkunnigt, lättfattligt och intresseväckande i denna bok. Tänk vad allt ett litet frö kan gömma! Rågens historia utgör också en spännande djupdykning ner i biologins, evolutionens, kulturhistoriens och matproduktionens värld som i den här boken sträcker sig från stenåldern långt in i framtiden.

Suomen kansallisviljaa monista odottamattomistakin kulmilta lähestyvä rukiin elämäkerta avaa kiinnostavasti, asiantuntevasti ja ilmavan yleistajuisesti, mitä kaikkea pieni jyvä pitää sisällään. Jännittävä sukellus biologiaan, evoluutioon ja kulttuurihistoriaan, kivikaudelta aina tulevaisuuden ruuantuotantoon.

Hannu Salmi: Tunteiden palo. Turku liekeissä 1827 (Otava)

Perinpohjaisesti lähteisiin perustuva, moniaistillisesti kuljetettu tarina Turun palosta avaa kokonaan uuden näkökulman menneeseen tragediaan. Vaikka liekit melkein polttavat lukijaakin, teos pysyy faktoissa ja laajenee yksittäisiä ihmisiä sekä yhden kaupungin menneisyyttä suuremmaksi kertomukseksi Euroopan historiasta, tiedonvälityksestä, jopa Goethesta.

**Timo R. Stewart: Luvatun maan lumo. Israelin kristityt ystävät Suomessa
(Gaudeamus)**

Erinomaisesti kirjoitettu tutkimus luotaa monille tuntematonta ilmiötä, kristillistä sionismia. Läpivalaistessaan Suomessa jo pitkään vaikuttanutta, ristiriitojakin herättänyttä Israel-ystävyyttä teos auttaa ymmärtämään myös uskonnon ja politiikan monimutkaisia suhteita sekä Lähi-idän sammumatonta konfliktia.

Ville-Juhani Sutinen: Vaivan arvoista. Esseitä poikkeuskirjallisuudesta (Avain)

Rakastettava esseekokoelma lukemisen hienoudesta ja pakottoman ajattelun merkityksellisyydestä. Kirjoittaja kulkee kanssalukijana matkalla poikkeuskirjallisuuteen, teosten syvällisiin ja väliin yllättäviinkin tulkintoihin, viihdyttäviin anekdootteihin samoin kuin kriittisiin huomioihin. Huomiot tuntuvat lukijasta etuoikeudelta.